

Eesti Postimehes 1885 ilmunud sõnum Suhhumi piirkonna eesti asunduste olukorra kohta. Taga-Kaukaasia: Abhaasia: Suhhumi, Estonia, Linda. Eestlase maja Suhhumi linnas. Linda asunduse perekondade arv (174). Malaaria. Perekond, kes elas talve üle tamme all. Eestlastele antav rahaline toetus. Eesti neiude tülitamine ümberkaudsete rahvaste poolt. Digiteeris A. Aule, kirjaviis muutmata.

Eesti Postimees (nr. 24), 12. juuni 1885, lk. 2

Suchum-Kaleest. Eestlaste elust on meile säält pikk sõnum tulnud, millest järgmist ette paneme: Tiflisest sõitis kirjasaatja ühes teise Eestlasga Batumi linna Musta mere äärde. Tee käib Surawi mägedest läbi, kus kaks masinat, üks ees ja teine taga, rongi tõmbavad. Tee äärtel elavad Imeretinselased, kes iseäranis Türgi nisu kaswatawad. Metsades kaswawad granatid, aprikosid, wiinapuud, kastaniad. Atrade asemel tarwitawad põllumehed üsna puudulist konksu, mida härjad weawad. Batumis on Wene ja Muhameti usulisi ja nende kirikuid segamini. Hulk laewu on sadamas. Petroleumi weetakse säält palju wäljamaale. Siit wiib laew reisijad Suchum-Kaleesse, mis enne ilus linn olnud, aga sõja ajal palju häwinenud. Palju waremeid on ligidal. Nüüd ehitatakse teda jälle aega mööda. Ühel Eestlasel on siin linnas ka maja. Ta ostnud ühe häwitatud hoone müürid ja krundi enesele ja ehitanud maja jälle uuesti üles. Linnast mõni hää werst eemal on Eesti külad „Linda” ja „Estonia”. Raske on rahwal elama asuda. Waewaga on siis Eestlased siin enestele asupaika muretsema hakanud. „Linda” külas elab 174 perekonda. Külm tõbi käib rahwast waewamas iseäranis neid, kes ette waatamata kombel marju sööwad. Mõnel ei ole maja ega ulualust. Nõnda elanud üks naene oma haige mehega terve talve ühe tamme all, kuhu wihm ja tuul pääle puhunud. Maad olla igäühel perekonnal 3 dessätini ja eemal weel 7 dessätini. Hirmsal kombel on külm tõbi „Estonia” külas möllamas, 25 wersta Suchumist. Maa on siin madal, tasane ja niiske. Sest see tõbi tuleb. Millal parem elu hakkab on teadmata. Enne on weel palju kannatada ja tööd teha, siis ehk aega mööda läheb kliima paremaks. Eestlased, kes Stawropoli kubermangus juba mitu aastat elawad, on paremas põlwes. Nad on kliimaga juba harjunud, ja see on ka juba muutunud. Nemad saiwad omal ajal kroonu poolt abi. Aga Suchumi Eestlased, kes nüüd on läinud, ei saa midagi abi. Ilma rahata ei ole wõimalik midagi teha. Nüüdsed Eestlased on ilma rahata tulnud, ja selle pärast on elu hirmus wilets ja waene. Hobuseid ja elajaid ei ole. Raske põllutöö peab kõik käte abil tehtama. Nad ei jõua sedagi kolme dessätini walmis teha. Muu maa peab ootama. Suuremal osal ei ole niigi palju raha, et wõiks seemet osta. Kartohwli puud maksab 1 rubla. Eesti suguwendade elu on hirmus waene. Enne lihawõtet käinud kuberner säält, andnud nõu enam wiinamägesid ja puuwilja teha. Aga Eestlased ei ole sellega harjunud, ei mõista seda. Kuberner herra on 600 rubla saatnud, aga mis sest saab enam kui 200 perele! Igaüks ei saa 2 rubla. Igaüks hoidku end ilma rahata wäljarändamise eest. — Eestlased elawad Greeklaste, Mingrelide ja Imeretinslaste keskel wagast elu. Wargust ega röowimist ei ole,

see on muidugi mõista, sest sääl ei ole midagi warastada. Ainult Eesti neiud on ümberkaudse rahwa meele pärast; juba paar korda on katsutud Eesti neiusid tabada, aga see ei ole õnneks läinud, sest wahwad tüdrukud ajanud mehed wemblaga põgenema. Ka mõne teise Eestlase kallale on kiputud ja temale tahetud kirwestega otsa teha, õnneks ei ole ka see korda läinud. — Nõnda on lühedalt meile tulnud kirja tuum.